

Vad innebär Svanenmärkning av byggnader?

Sammanfattning: En Svanenmärkt byggnad har granskats ur ett livscykelperspektiv. Det innebär ett helhetsgrepp på hela byggprocessen, byggnaden samt dess användning och förvaltning. Byggmateriel och kemiska produkter har kontrollerats: från det trä som används i takstolarna till spacklet i badrummet. Byggnaden ska leva upp till tuffa krav på låg energianvändning. Svanen ställer även krav som till exempel ska stimulera användandet av förnybar energi och gröna innovationer. Kontroll görs på plats innan huset är godkänt. Kraven skärps ungefär vart femte år och då måste licensinnehavaren ompröva för att få förnyad licens.

Svanen är Nordens officiella miljömärkning. Här kan du se var det finns Svanenmärkta byggnader i Norden. [Svanens hus-karta](#)

Hur är Svanenmärkta byggnader ett bra val för klimatet?

- Svanenmärkta byggnader är energieffektiva, det vill säga det ska inte behöva användas mycket energi för byggnadens uppvärmning, tappvarmvatten eller ventilation. Vitvaror och belysning klarar tuffa energikrav. Svanens krav på byggnadens energianvändning är alltid hårdare än myndigheternas krav. Svanen ställer även krav på drift- och skötselinstruktioner till den aktör som ska förvalta byggnaden.
- Det ska vara lätt att källsortera avfall inne i bostaden. Svanen ställer även krav på källsorteringsstation för förskola och skola samt byggnader med mer än 8 lägenheter. Samordnad källsortering leder till färre transporter och minskad klimatbelastning.

Hur är Svanmärkta byggnader ett bra val för en hälsosam inomhusmiljö?

- Svanenmärkta byggnader säkrar en hälsosam inomhusmiljö. Svanen kvalitetssäkrar byggprocessen, till exempel med krav som förebygger att fukt byggs in. Det ställs också tuffa krav på god ventilation, låga bullernivåer och goda dagsljusförhållanden. Samtliga är viktiga parametrar för en hälsosam inomhusmiljö.
- Svanenmärkta byggnader byggs med produkter och material som har granskats och klarar hårda krav på miljö och hälsa. Det innebär att byggskivor, golv, isolering, färg, lim och fogmassor, för att nämna några exempel, inte får innehålla ämnen som klassificerats som farliga för miljö och människors hälsa. Svanen ställer även krav på en loggbok så att det finns kontroll över vad som byggs in i byggnaden.
- Finns det osäkerhet kring ett nytt ämne så tillämpar Svanen försiktighetsprincipen. Exempel på det är att nanopartiklar och antibakteriella ämnen inte tillåts. Svanen förbjuder även ämnen som misstänks vara hormonstörande.

Hur är Svanenmärkta byggnader en garant för hållbart skogsbruk?

- Virket i Svanenmärkta byggnader kommer från hållbart skogsbruk. Virket får inte komma från skyddade skogar och ska vara certifierat och spårbart. Vissa träslag får ej användas, som sibirisk lärk och många tropiska träslag. Se Svanens lista över förbjudna träslag (se www.nordic-ecolabel.org/wood/). (2016)

Hur är Svanen ett bra val för förnybar energi, material och nya gröna grepp?

Svanen ställer krav som är obligatoriska. Sedan finns krav som ger poäng, där licensinnehavaren måste uppnå ett visst antal poäng för att få godkänd licens. Poäng ges för: förnybara lokala energikällor, cement och betong med minskad energi- och klimatbelastning, förnybart material (som trä) i stommen, byggprodukter av återvunnet material, energieffektiva vattenkranar för att nämna några exempel.

Även nya gröna grepp, som följande ekosystemtjänster, premieras:

- Gröna tak och fasader, dvs. ytor som används för att odla växter. Trädgårdar för biologisk mångfald, boplatser för insekter, fåglar och fladdermöss. Odlingslådor för stadsodling.

Vilka typer av hus kan Svanenmärkas?

Småhus dvs hus för en familj, inklusive stugor/fritidshus. Flerbostadshus, förskole- och skolbyggnader. Skolbyggnader är nytt för 2016 då nya kriterier antogs av Nordiska miljömärkningsnämnden.

Även tillbyggnader på befintliga byggnader kan Svanenmärkas.

Läs mer om Svanens krav i [kriteriedokumentet](#).